

مجالس جشن و سوگواری اولیای الهی از دیدگاه قرآن و سنت

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: عاقل حسین

استاد راهنما: عبدالله حاجی علی لالایی

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: محمد رضا ضمیری

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: جامعه المصطفی

تاریخ دفاع: 1384

واحد:

کلمات کلیدی: شعایر اسلامی جشن عزاداری خرافات قرآن اولیای الهی

پژوهش حاضر کوشیده است تا دیدگاه قرآن را درباره برپایی مراسم جشن و عزاداری بررسی کند. عزاداری آن است که گروهی از مردم دیگران را به صبوری در برابر مصیبت وادارند. جشن نیز به معنای برگزاری مراسم شادی در روزهای متبرک است. شادی به دو دسته ممدوح و مذموم تقسیم می‌شود؛ شادی از رحمت الهی، انجام عمل صالح، تحقق وعده الهی، شادی سایر مؤمنین و شادی حق‌طلبان از نزول قرآن، جزء شادی‌های ممدوح است. در مقابل، شادی‌های ناشی از دنیاطلبی و کسب ثروت، افعال ناشایست، تکبر علمی و آزار مؤمنان، مذمت شده است. از جمله دلایل جواز جشن و شادی برای ائمه (ع) می‌توان به مواردی از قبیل توصیه به گرامی داشتن پیامبر و اهل بیت (ع)، مودت اهل بیت، عید گرفتن نزول سفره آسمانی بر عیسی (ع)، و نیکو بودن سنت‌های حسنه اشاره کرد. اما باید توجه داشت که غفلت از یاد خدا، ارتکاب محرماتی چون اختلاط زن و مرد، غنا و موسیقی، رقص و استفاده از نوشیدنی‌های حرام آسیب‌هایی است که جشن را از انگیزه‌های اصلی آن دور می‌کند. در مورد عزاداری نیز از یک سو قرآن با بیان تعظیم شعائر، ذکر ایام خاص، عزاداری یعقوب و سوگواری آسمان و زمین، و از سوی دیگر روایات با بیان سیره رسول‌الله اهمیت آن را یادآور شده‌اند. از جمله نمادهای عزاداری می‌توان به پوشیدن جامه سیاه، گریستن یا تباکی، و به سر و سینه زدن در مجالس سوگواری اشاره کرد. عزاداری آثار معنوی، اعتقادی، سیاسی و اجتماعی متعددی همچون پیوند با انسان کامل، تخلق به اخلاق الهی، ترویج روحیه ظلم‌ستیزی، آرامش، تزکیه نفس، حفظ اسلام، عزت و استقلال، شکست طاغوتیان، وحدت و رفع کدورت‌ها را نیز در پی دارد. برای حفظ این آثار باید با ارتقای سطح آگاهی مردم، با آسیب‌هایی چون تحریف لفظی و معنوی، استفاده از وسایل لهو و لعب، جبرانگاری و تقدیرگرایی، و آمیختگی با فرهنگ قومی، مقابله کرد.